

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ: ЇЇ РОЛЬ ТА НЕОБХІДНІ ПЕРСПЕКТИВИ ПОКРАЩЕННЯ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Гольденберг Ю.М., Петров Є.Є., Борисова З.О.

Основне завдання міждисциплінарного інтегрування (згідно з традиціями вітчизняної методичної системи) полягає в тому, щоб при вивченні певної теми актуалізувати, активізувати раніше засвоєнні знання, навички, вміння, необхідні для повноцінного її вивчення. При цьому мають бути враховані також інтереси подальших дисциплін. Отже, міждисциплінарна інтеграція вирішує завдання органічного поєднання нової теми з попередніми та наступними, визначення логічних зв'язків між різними дисциплінами й об'єднання їх у єдину систему.

Традиційний варіант побудови міждисциплінарної інтеграції в медичних вузах загальновідомий: послідовно вивчати медико-біологічні, фундаментальні, а пізніше клінічні (профільні) дисципліни, і кожна наступна спирається на попередні шляхом актуалізації необхідних знань, навичок, умінь із попередніх (так звана вертикальна інтеграція).

Але, на наш погляд, ні вертикальна інтеграція, ні нинішня традиційна «стрічкова» система навчання не відповідають повністю сучасним вимогам.

Так, досі вивчення пропедевтики внутрішніх хвороб із доглядом за хворими розпочинається на II курсі. На цей час студенти лише починають вивчати нормальну

фізіологію, не маючи уявлення про патофізіологію та патанатомію. І як наслідок - утруднене засвоєння інформації, недостатня міцність та закріплення знань. Тому значну надію а цьому контексті ми покладаємо на нові навчальний план (що передбачає навчання за кредитно-модульною системою) та програму. Не вдаючись до аналізу загальновідомих переваг кредитно-модульної системи, хотілося б зосередитися, насамперед, на перспективних шляхах покращення міждисциплінарної інтеграції. Ми глибоко переконані, що сучасним вимогам більш відповідає так звана горизонтальні інтеграція (у зв'язку з прогресивним розвитком системного підходу до розуміння природи людського організму), яка дозволяє здійснювати об'єктно-орієнтоване навчання і досягти вищого інтеграційного рівня.

Перевага цієї інтеграції полягає в тому, що за цієї технології власне цілісний організм людини, його функціональні системи, органи в стані норми і патології є тим об'єктом, навколо якого об'єднуються в модулі навчальні дисципліни з метою міждисциплінарного вивчення цих систем. За цією технологією вивчаються не окремі дисципліни, а одночасно системно, комплексно - окремі функціональні системи, органи в морфофункціональному і семіотичному аспектах у нормі та патології. Наприклад, якщо об'єктом вивчення стає серцево-судинна система організму, то модуль навчальних дисциплін забезпечує взаємозв'язане розкриття її анатомічної, гістологічної будови, фізіологічних функцій, біохімічних процесів, можливих патологій, їхніх клінічних проявів і т.п,

Сучасний міжнародний досвід свідчить про те, що застосування таких міждисциплінарних технологій підготовки лікаря дозволяє піднятися йому на якісно новий рівень клінічного мислення, надає здатності системно, комплексно розв'язувати завдання лікарської практики на основі широкого інтегрування даних різноманітних дисциплін.

Ми розуміємо, що впровадження таких технологій - це складний процес, бо вимагає радикальної перебудови навчальних програм, кафедральних структур, значних витрат тощо. Тому у вітчизняних умовах може розглядатися лише як перспективне завдання.

Отже, не тільки застосування кредитно-модульної системи, а в перспективі й формування модулів у вигляді системи дисциплін, що інтегруються, є потужним потенціалом для вдосконалення системи медичної освіти.